

Bouwsector: 'PFAS groter probleem dan stikstof'

De bouwsector maakt zich op voor acties.

Aannemers, grondverzet- en transportbedrijven zullen 30 oktober richting Den Haag trekken.

Bedreiging

Ze willen dat het kabinet snel iets doen aan de strengere eisen voor stikstofuitstoot en PFAS. Vooral het laatste noemt de sector een grote bedreiging voor de toekomst van de bedrijven.

Eisen

De eisen voor de aanwezigheid van de 6000 stoffen die onder de PFAS vallen zijn verzwaard. Volgens de sector zijn die nu zo zwaar dat er nauwelijks nog grond verplaatst kan worden. Ook is er nauwelijks laboratorium-capaciteit om grondmonsters te laten testen. Daardoor zijn veel bouwprojecten uitgesteld of lopen forse vertragingen op.

Puin rijden

"Onze vrachtauto's staan nu veelal stil", zegt Lars Bloem van Bloem Groep in Panheel. "We kunnen nog wel puin rijden. Maar grondverzet, dat is een ander verhaal", stelt hij. "De normen zijn zo streng dat niemand meer grond durft te verplaatsen."

Verlies

Bloem vreest grote problemen als er geen maatregelen worden genomen. "We maken nu veel verlies met grondverzet. We kunnen nu nog mensen ander werk laten doen, maar hoe lang we dat kunnen volhouden, weet ik niet."

WAT IS PFAS?

PFAS is de verzamelnaam van zo'n 6000 chemische stoffen die in de grond zitten. Het gaat bijvoorbeeld om de substanties: GenX, PFOA perfluoro octanoic acid en PFOS perfluoroctaansulfonaten. Die stoffen zijn door de mens gemaakt en zitten onder andere in pannen, tapijt, brandblusschuim en regenjassen. Omdat de stoffen niet afbreekbaar zijn, vormen ze een gevaar voor de volksgezondheid. Ze kunnen bijvoorbeeld in grondwater komen. Daarom zijn er per 1 oktober strenge regels ingevoerd. Per kilogram droge grond mag maar 0,1 microgram PFAS aanwezig zijn. Is het meer, dan mag het niet zomaar ergens gestort worden. Die regels zijn veel strenger dan in de omliggende landen Duitsland en België.

Duidelijkheid

Ook bij Janssen Groep in Maastricht maken ze zich grote zorgen over de PFAS-crisis. "We willen snel duidelijkheid van de politiek hoe het verder gaat", zegt directeur Christian Janssen. "Wij hebben nu gelukkig nog werk voor onze kiepwagens. Die werken nog aan een project in Duitsland. Daar zijn de eisen minder streng", zegt hij. "Maar als dat werk klaar is, hebben we een probleem."

Grondbank

Maar niet alleen zijn transportafdeling wordt getroffen. Janssen heeft ook een grondbank, waar grond wordt verhandeld. "Die hebben we al enkele weken geleden gesloten", verklaart hij. "We nemen alleen nog grond waarvan we zeker weten dat er geen PFAS inzit. En dat is maar weinig." Het bedrijf heeft normaal een maandelijkse aanvoer van 5000 ton grond. Dat is

nu maar 300 ton. "We kunnen alleen de prijs voor de grond die we innemen fors verhogen, omdat we niet weten wat we in de toekomst met die grond kunnen doen als er PFAS in blijkt te zitten. Maar dat willen we ook niet."

Grond neutraal

De meeste grondbanken in Limburg nemen daarom voorlopig geen grond aan. Hun klanten worden daardoor getroffen. Hoveniers bijvoorbeeld. "Ik kan nu nergens met grond uit tuinen naartoe", verklaart hovenier Mathijs Wolfs uit Gronsveld. "Ik probeer daar nu met ontwerpen rekeningen mee te houden." Zo probeert hij nu grondneutraal te werken. "We verhogen bijvoorbeeld de tuin, zodat we de afgegraven grond voor bijvoorbeeld een vijver niet hoeven af te voeren. Maar dat gaat natuurlijk niet overal." Een andere optie is de kosten voor de grond doorberekenen aan de klant. "Maar als we de grond al ergens naartoe kunnen afvoeren, is de prijs per kuub verdubbeld. Dan zadelen we onze klanten met hoge extra kosten op."

Actie

Veel bedrijven zijn daarom blij met de acties. Zo zal ook Lars Bloem woensdag met medewerkers in Den Haag zijn. "We willen duidelijkheid van de politiek. We moeten ze laten zien hoe ernstig de situatie is", stelt hij. "Ze kunnen bijvoorbeeld al de grenswaarden aanpassen. Ze moeten naar Duitsland en België kijken. Daar zijn de regels minder streng." Volgens Bloem en verschillende organisaties gaan veel bedrijven failliet als er niet snel een oplossing komt voor PFAS en stikstof en staan er tienduizenden banen op de tocht.